

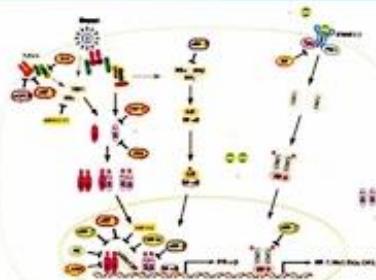

«Даруємо дітям здоров'я»

Виставка наукових
видань (2012 – 2017 рр.)
співробітників
кафедри педіатрії 1 та
 медичної генетики

Завідувач кафедри професор, д.м.наук
Олександр Євгенович Абатуров

ИНДУКЦИЯ МОЛЕКУЛЯРНЫХ МЕХАНИЗМОВ НЕСПЕЦИФИЧЕСКОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПИРАТОРНОГО ТРАКТА

Киев
2012

Абатуров А. Е. Индукция молекулярных механизмов неспецифической защиты респираторного тракта / А. Е. Абатуров, А. П. Волосовец, Е. И. Юлиш. – Киев : Приватна друк. ФОП Сторожук О. В., 2012. – 240 с.

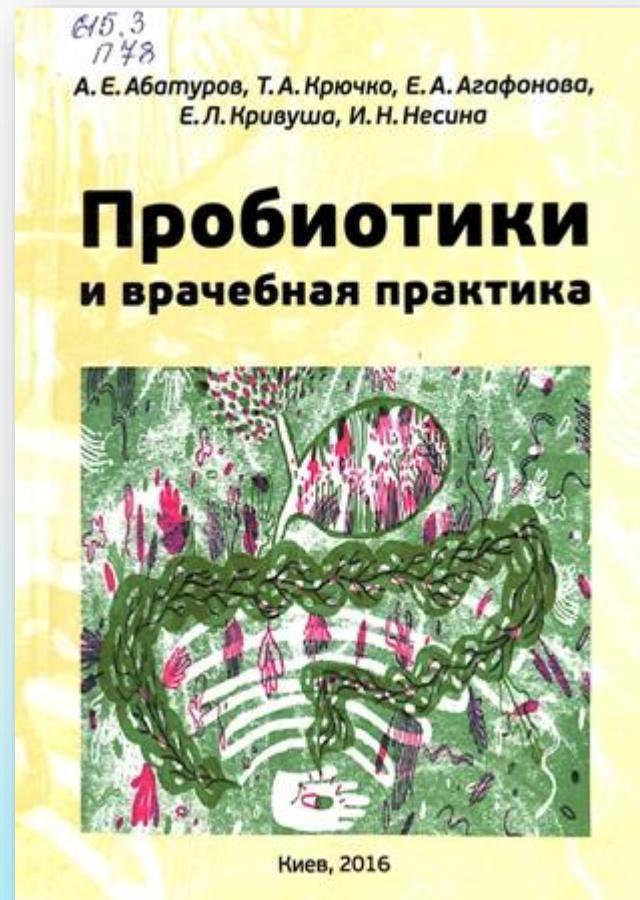
В книге дано современное представление о функционировании молекулярных механизмов рекогниции патоген-ассоциированных молекулярных структур инфекционных агентов и внутриклеточных сигнальных путей возбуждения эффекторных клеток. Приведены сведения об основных факторах транскрипции, которые участвуют в развитии воспалительного процесса

Представлена характеристика системы интерферонов и механизмов действия интерферон-индуцируемых протеинов, обладающих противовирусным и антибактериальным действием. Отражено иммуномодулирующее влияние интерферонов.

Пробиотики и врачебная практика / А. Е. Абатуров, Т. А. Крючко, Е. А. Агафонова, Е. Л. Кривуша [и др.]. -Харьков : ФОП «Черняк Л. О.», 2016. – 126 с.

Авторами представлены на основании литературных данных и собственных исследований современные представления о микробиоте пищеварительного тракта и молекулярных механизмах действия пробиотиков. В данном научном издании систематизирован и обобщен материал о возможностях использования во врачебной практике спорообразующих пробиотиков.

Монография может быть адресована широкому кругу специалистов – семейным врачам, педиатрам, терапевтам, гастроэнтерологам, иммунологам.

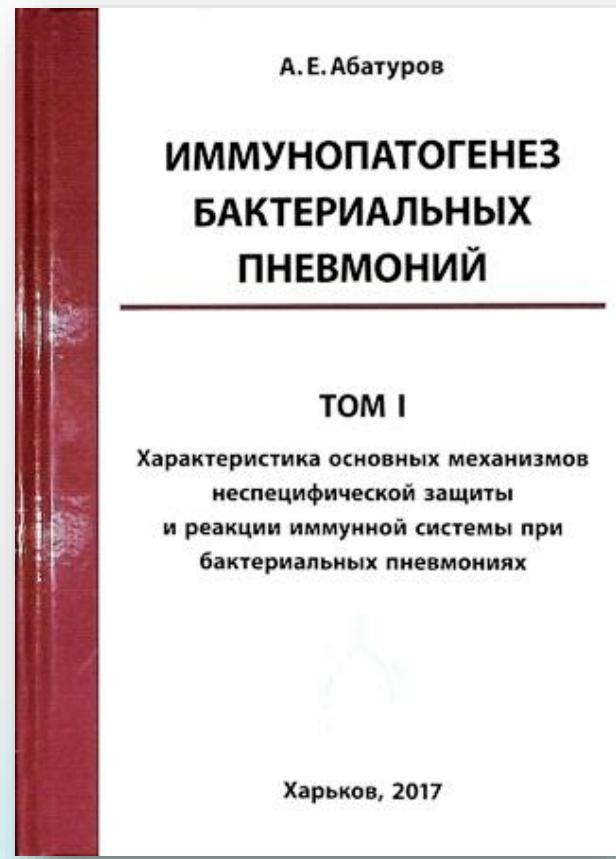
Абатуров О. Є. Діагностика та лікування кислотозалежних захворювань у дітей / О. Є. Абатуров, О. О. Агафонова, В. Л. Бабич. – Київ : Знання України, 2016. – 198 с.

Наукове видання, що присвячено сучасним аспектам найбільш поширених кислотозалежних захворювань дитячого віку. На підставі даних наукової літератури та власних результатів досліджень представлені сучасні відомості про участь механізмів кислотоутворення в патогенезі гастроезофагальної рефлюксної хвороби, хронічного гастриту, хронічного гастродуоденіту, виразкової хвороби, функціональної диспепсії.

У науковому виданні містяться достовірні та сучасні відомості щодо факторів ризику, клінічних проявів, діагностики та лікування кислотозалежних захворювань у дітей відповідні рекомендаціям зарубіжних та вітчизняних авторів, а також медичних асоціацій.

Абатуров А. Е. Иммунопатогенез бактериальных пневмоний : в 4-х. Т.1. Характеристика основных механизмов неспецифической защиты и реакции иммунной системы при бактериальных пневмониях / А. Е. Абатуров. – Харьков : ООО «Планета-Принт», 2017. – 272 с.

В научном издании даны современные общие представления об иммунопатогенезе бактериальных пневмоний. Показаны основные механизмы развития иммунного ответа и воспалительного процесса легочной ткани. Представлены механизмы сенсинга патоген-ассоциированных молекулярных структур бактериальных патогенов, цитокиновый ответ и клеточные реакции, участвующие в клиренсе бактерий. Охарактеризован процесс разрешения воспаления легких как последовательная патофизиологическая реакция.

А. Е. Абатуров

ИММУНОПАТОГЕНЕЗ БАКТЕРИАЛЬНЫХ ПНЕВМОНИЙ

ТОМ II

**Иммунопатогенез пневмоний, вызванных
грамположительными патогенными
бактериями**

Харьков, 2017

Абатуров А. Е. Иммунопатогенез бактериальных пневмоний : в 4-х т. Т. 2. Иммунопатогенез пневмоний, вызванных грамположительными патогенными бактериями / А. Е. Абатуров. – Харьков : ООО «Планета-Принт», 2017. – 240 с.

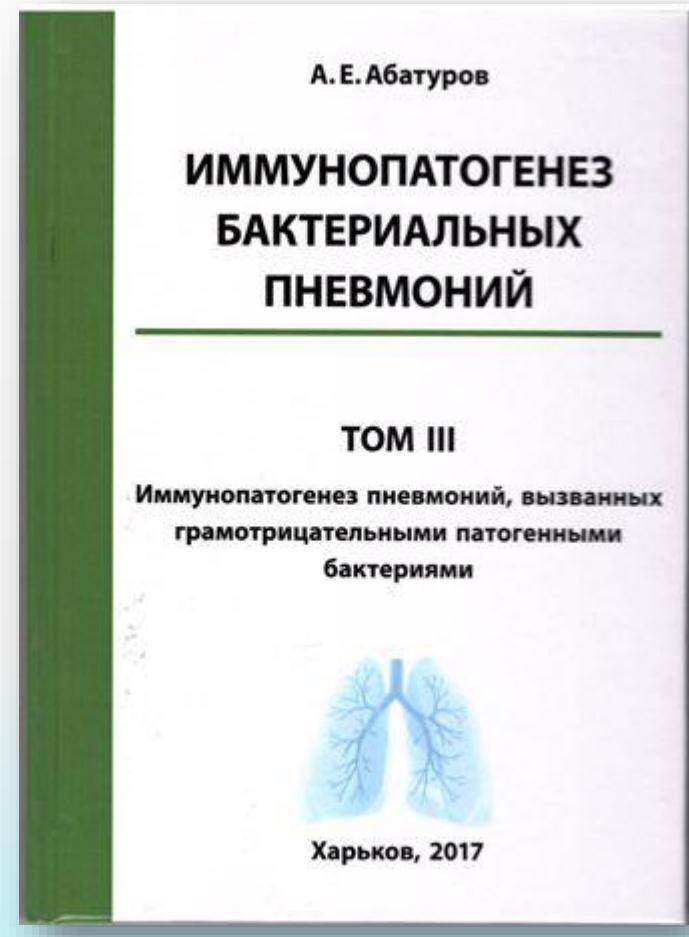
В научном издании охарактеризован иммунопатогенез пневмоний, вызванных грамположительными патогенными бактериями. Отражены данные современных исследований, раскрывающих особенности развития пневмококкового и стафилококкового инфекционно-воспалительного процесса в легких.

Научное издание рекомендовано широкому кругу специалистов – педиатрам, семейным докторам, инфекционистам, пульмонологам, иммунологам, а также может быть использовано в процессе обучения студентов и врачей-интернов высших медицинских учебных учреждений.

Абатуров А. Е. Иммунопатогенез бактериальных пневмоний : в 4 т. Т. 3 Иммунопатогенез пневмоний, вызванных грамотрицательными патогенными бактериями/ А. Е. Абатуров. - Харьков : ООО «Планета-Принт», 2017. – 160 с.

В научном издании охарактеризован иммунопатогенез пневмоний, вызванных грамотрицательными патогенными бактериями. Показаны современные представления о развитии пневмоний, вызванных бактериями *Pseudomonas aeruginosa* и *Klebsiella pneumoniae*.

Научное издание рекомендовано широкому кругу специалистов – педиатрам, семейным докторам, инфекционистам, пульмонологам, иммунологам, а также может быть использовано в процессе обучения студентов и врачей-интернов высших медицинских учебных учреждений.

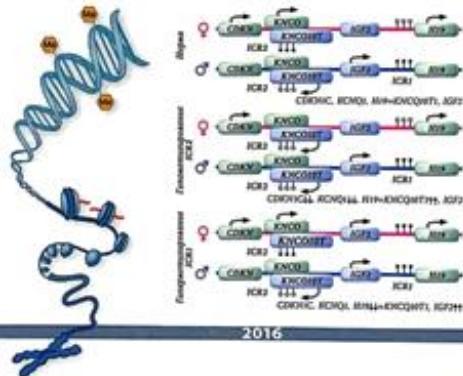

ГЕНОМНЫЙ ИМПРИНТИНГ

И ИМПРИНТИНГ-АССОЦИИРОВАННЫЕ ЗАБОЛЕВАНИЯ

ТОМ 1

Общие представления о геномном импринтинге и эпигенетических механизмах

Геномный импринтинг и импринтинг-ассоциированные заболевания : в 3-х т. Т. 1. Общие представления о геномном импринтинге и эпигенетических механизмах / А. Е. Абатуров, Т. А. Крючко, Е. А. Агафонова, Л. Л. Петренко. – Харьков : ООО «Водний спектр Джі-Ем-Пі», 2016. – 448 с.

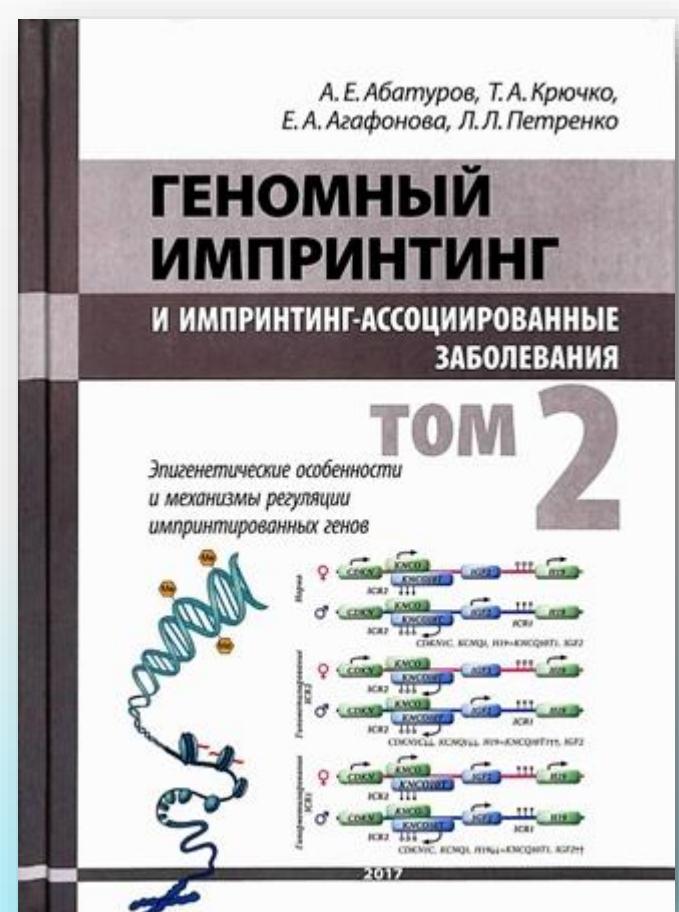
Научное издание посвящено изучению биологического феномена родитель зависимой экспрессии генов – геномного импринтинга. В 1 томе приведена общая характеристика современных представлений об эпигенетических изменениях генома. Представлены данные об организации и функционировании

импринтинговых кластеров. Рассмотрена биологическая роль импринтированных генов в различных клеточных и метаболических процессах. Систематизированы и продемонстрированы основные молекулярные механизмы формирования и поддержания геномного импринтинга: метилирование ДНК, модификации гистоновых белков, временно-пространственная организация генома.

на различных этапах развития организма. Роль импринтированных генов в различных клеточных и метаболических процессах. Детально проанализированы, систематизированы и продемонстрированы основные молекулярные механизмы формирования и поддержания геномного импринтинга: метилирование ДНК, модификации гистоновых белков, временно-пространственная организация генома.

Геномный импринтинг и импринтинг-ассоциированные заболевания : в 3-х т. Т. 2. Эпигенетические особенности и механизмы регуляции импринтированных генов / А. Е. Абатуров, Т.А. Крючко, Е. А. Агафонова, Л. Л. Петренко. – Харьков : Издатель Рожко Сергей Григорьевич, 2017. – 256 с.

Научное издание посвящено изучению биологического родитель зависимой экспрессии генов – геномного импринтинга. Во 2 томе представлена характеристика эпигенетических импринтированных генов. Рассмотрены молекулярные компоненты механизмов создания, поддержания и удаления импринта. Систематизированы данные, характеризующие половой деформизм эпигенетических модификаций ДНК. Показаны особенности метилирования ДНК и организации хроматина импринтированных кластеров. Приведены современные представления об организации и функционировании многоуровневой тонкой регуляции экспрессии импринтированных генов.

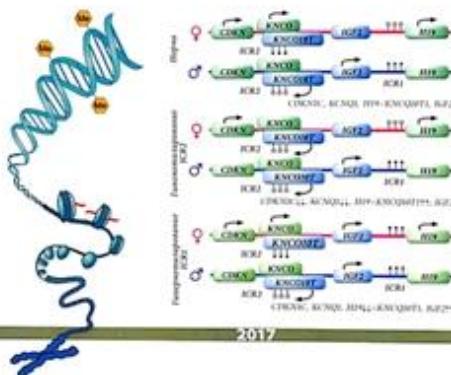

А. Е. Абатуров, Т. А. Крючко,
Е. А. Агафонова, Л. Л. Петренко

ГЕНОМНЫЙ ИМПРИНТИНГ

И ИМПРИНТИНГ-АССОЦИИРОВАННЫЕ ЗАБОЛЕВАНИЯ

Импринтированные кластеры и заболевания,
ассоциированные с нарушением импринтинга

2017

Геномный импринтинг и импринтинг-ассоциированные заболевания : в 3-х т. Т.3. Импринтированные кластеры и заболевания, ассоциированные с нарушением импринтинга / А. Е. Абатуров, Т. А. Крючко, Е. А. Агафонова, Л. П. Петренко. – Харьков : Рожко Сергей Григорьевич, 2017. – 592 с.

Научное издание посвящено изучению биологического феномена родительзависимой экспрессии генов – геномного импринтинга. В 3 томе представлены данные об организации, функционировании и регуляции импринтированных кластеров. В отдельной главе рассмотрены вопросы этиологии, патогенеза, клинических проявлений, новейших методов молекулярно-генетической диагностики, лечения и профилактики заболеваний, ассоциированных с геномным дисбалансом импринтированных регионов.

Систематизированы и проанализированы сведения о влиянии различных эндогенных и экзогенных факторов, а также вспомогательных репродуктивных технологий на молекулярные механизмы геномного импринтинга.

Транзиторный неонатальный сахарный диабет, ассоциированный с хромосомой 6 (q24), синдромом Темпл и Кагами-Огата у детей / А.Е. Абатуров, Т. А. Крючко, А. А. Никулина, Д. В. Логвинов. – Харьков : С.А.М., 2015. – 160 с.

В монографии освещены современные представления о нарушениях механизмов эпигенетической регуляции экспрессии генов импринтированного кластера PLAGL1/HYMAI, расположенного в регионе q24-q25 длинного плеча хромосомы 6, и импринтированного кластера DLKI-DIO3, расположенного в регионе q32.2 длинного плеча хромосомы 14. В книге представлена информация об этиологии, патогенезе, принципах диагностики и лечения транзиторного неонатального сахарного диабета, ассоциированного с хромосомой 6(q24), синдромов Темпл и Кагами-Огата. Книга иллюстрирована 24 таблицами и 26 рисунками.

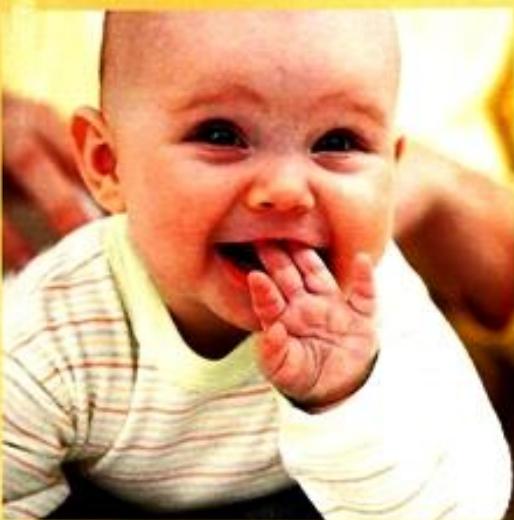
Данное научное издание адресовано педиатрам, семейным врачам и детским генетикам и может быть использовано в процессе обучения студентов студентов и врачей-интернов.

БІБ-05
РДЧ

ПЕДІАТРІЯ

Навчальний посібник
для студентів стоматологічних факультетів
вищих навчальних медичних закладів

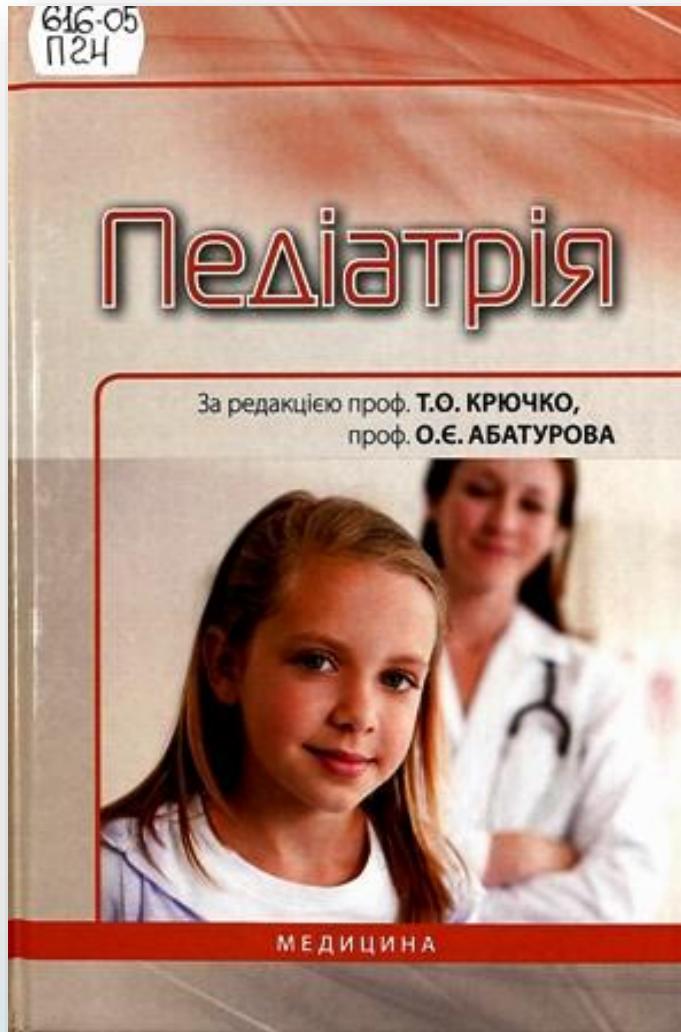
Полтава, Дніпропетровськ – 2012

Педіатрія : навч. посіб. для студ.стоматол. ф-т вищ.
навч. мед. закл. / Т. О. Крючко, О. Є. Абатуров,
Т. В. Кушнерева, О. М. Герасименко. – Полтава,
Дніпропетровськ, 2012. – 164 с.

Навчальний посібник складено
відповідно до учебової програми з педіатрії
2012 р. додипломної підготовки фахівців за
спеціальністю “Стоматологія”.

Посібник включає тематики
практичних занять та індивідуального
самостійного опрацювання.

Для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних
медичних закладів МОЗ України.

Педіатрія : нац.підруч. / Т. О. Крючко, О. Є. Абатуров, Т. В. Кушнерева [та ін.] / за ред. Т. О. Крючко, О. Є. Абатурова. – Київ : ВСВ «Медицина», 2015. – 208 с.

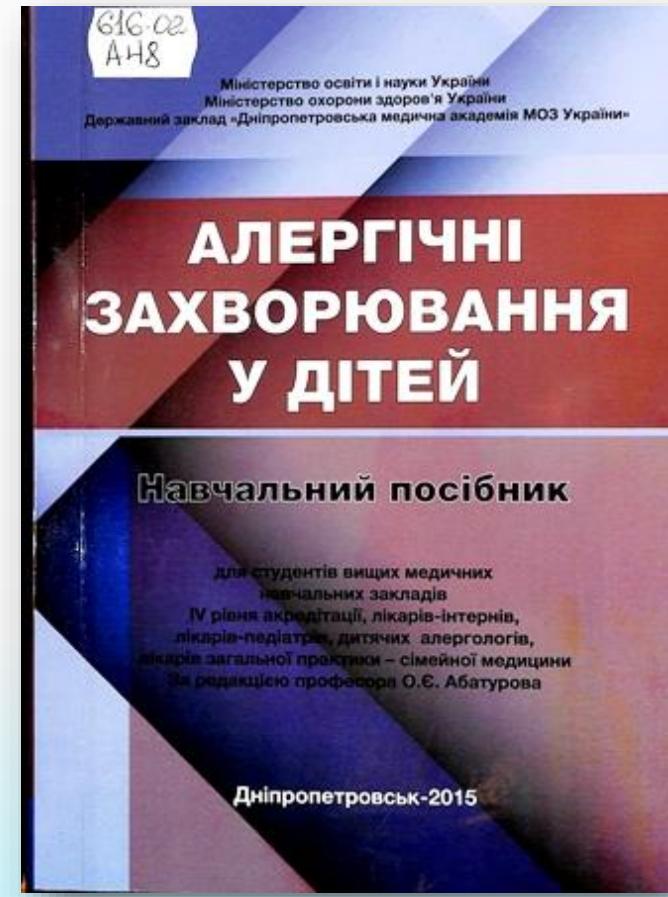
Національний підручник розроблено відповідно до навчальної програми з педіатрії для додипломної підготовки фахівців за спеціальністю “Стоматологія”. Представлений матеріал охоплює сучасні аспекти етіології, патогенезу, діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку, а також фізіології і патології дітей раннього віку. Містить матеріали для самостійної роботи та тестові завдання.

Для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації.

Алергічні захворювання у дітей : навч. посіб. для студ. вищих мед. навч. закл. IV акредитації, лікарів-інтернів, лікарів-педіатрів, дитячих алергологів, лікарів заг. практики-сімейної медицини / О. Є Абатуров, В. О Дитятковський, О. М. Герасименко, О. О. Агафонова [та ін.]; за ред. О. Є Абатурова. – Дніпропетровськ, 2015. – 162 с.

Навчальний посібник складено у відповідності до навчальної програми з Педіатрії та згідно сучасних уявлень про етіологію, патогенез, клінічну картину, діагностику та лікування алергічних хвороб у дітей.

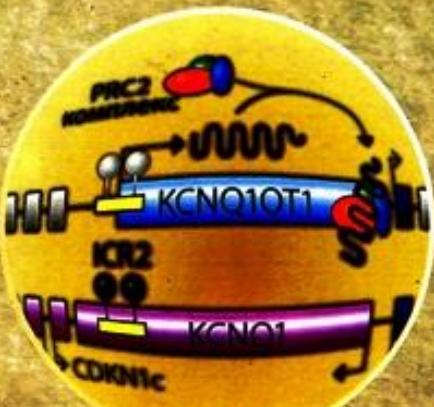
Навчальний посібник обсягом 162 сторінки включає 24 таблиці, 6 рисунків, завдання для самоконтролю з еталонами правильних відповідей, додатки з протоколами діагностики і лікування алергічних захворювань у дітей згідно наказів МОЗ України, перелік рекомендованої літератури, та розрахований на широке коло студентів ВНЗ(Ф)З України IV рівня акредитації, лікарів-інтернів, лікарів-педіатрів, дитячих алергологів, лікарів загальної практики – сімейної медицини.

616.05
с 38

А. Е. Абатуров, А. Е. Агафонова, Л. Л. Петренко, Е. Л. Кривуша

СИНДРОМЫ СИЛЬВЕРА-РАССЕЛА И БЕКВИТА-ВИДЕМАНА У ДЕТЕЙ

Харьков, 2015

Синдромы Сильвера-Рассела и Беквита-Видемана у детей /
/ А. Е. Абатуров, А. Е. Агафонова, Л. Л. Петренко, Е. Л.
Кривуша. – Харьков : Планета-Принт, 2015. – 184 с.

Книга посвящена двум генетическим синдромам – Сильвера-Рассела и Беквита-Видемана, развитие которых обусловлено нарушением импринтинга генов региона p15.5 короткого плеча хромосомы 11.

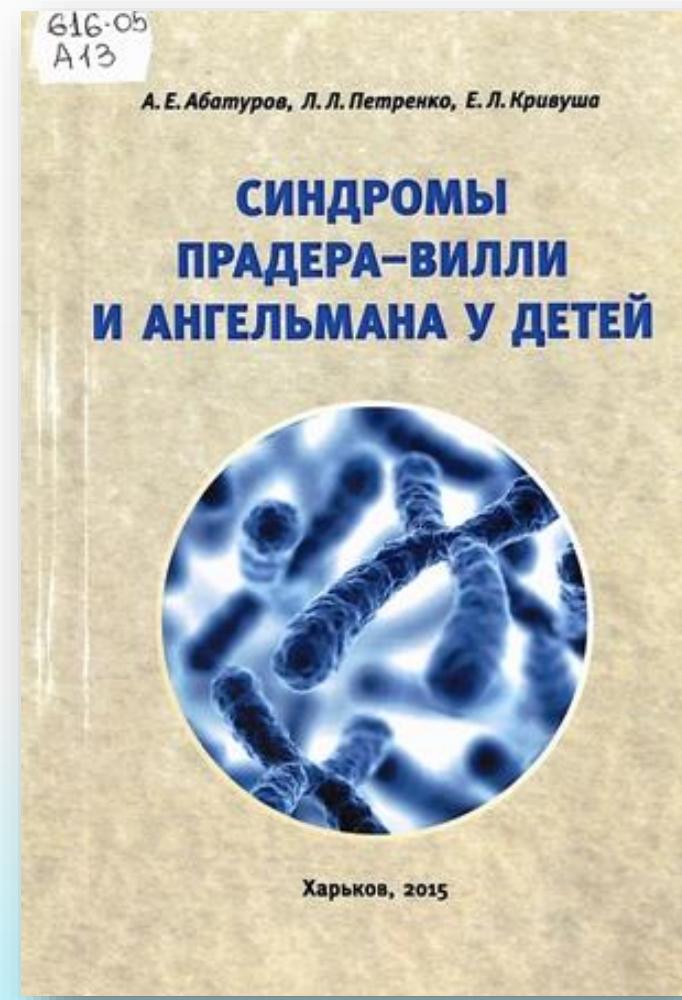
В монографии представлены современные данные об этиологии, патогенезе, принципах диагностики и лечения данных синдромов. Книга иллюстрирована 30 таблицами и 20 рисунками.

Данное научное издание может быть адресовано педиатрам, семейным врачам и детским генетикам, а также может быть использовано в процессе обучения студентов и врачей-интернов.

Абатуров А. Е. Синдромы Прадера-Вилли и Ингельмана у детей / А. Е. Абатуров, Л. Л. Петренко, Е. Л. Кривуша. – Харьков : Планета-Принт, 2015. – 208 с.

Книга посвящена одному из самых распространенных и интересных случаев эпигенетического наследования – геномному импринтингу. В монографии освещены современные представления о молекулярно-генетических механизмах эпигенетической регуляции экспрессии генов импринтированных локусов на примере заболеваний, характеризующихся нарушением геномного импринтинга региона q11-q13 длинного плеча хромосомы 15. Представленная в книге информация содержит современные данные об этиологии, патогенезе, принципах диагностики и лечения синдрома Прадера-Вилли и синдрома Ангельмана.

Книга иллюстрирована 36 таблицами и 18 рисунками.

БІБ.У.9
ДКЧ

Міністерство охорони здоров'я України
Державний заклад «Дніпропетровська медична академія
Міністерства охорони здоров'я України»

**Патогенетичні основи розвитку
та медикаментозного лікування
найбільш поширених
соматичних захворювань
у дітей**

Навчальний посібник
для студентів вищих медичних навчальних
закладів, лікарів-інтернів,
лікарів загальної практики –
сімейної медицини

Дніпропетровськ, 2013

Кислотозалежні захворювання у дітей : нвч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл., лікарів-інтернів, лікарів заг. практики-сімейної медицини / О. Є Абатуров, О. М. Герасименко, О. О. Агафонова, І. Л. Височина [та ін.]. – Дніпропетровськ : Литограф, 2013. – 148 с.

Навчальний посібник складено у відповідності до навчальної програми Педіатрія та згідно сучасним уявленням щодо етіології, патогенезу, класифікації, діагностики та лікування кислотозалежних захворювань у дітей.

БІБ.У.9
ДКЧ

Патогенетичні основи розвитку та медикаментозного лікування найбільш поширених соматичних захворювань у дітей : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл., лікарів-інтернів, лікарів заг. практики-сімейної медицини / О. Є. Абатуров, О. М. Герасименко, О. О. Агафонова, В. О. Дитятковський. – Харків : Видавець Савчук О. О., 2013. – 176 с.

БІБ.У.9
ДКЧ

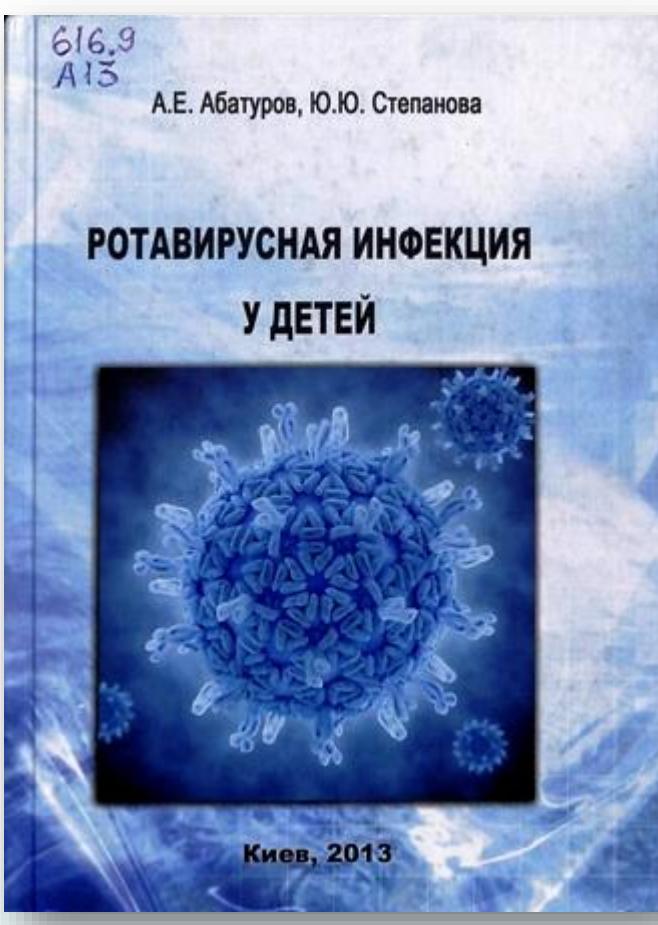
Міністерство охорони здоров'я України
Державний заклад «Дніпропетровська медична академія
Міністерства охорони здоров'я України»

**Кислотозалежні
захворювання у дітей**

Навчальний посібник для студентів
вищих медичних навчальних закладів,
лікарів-інтернів, лікарів загальної практики –
сімейної медицини

Дніпропетровськ – 2013

Абатуров А. Е. Ротавирусная инфекция у детей / **А. Е. Абатуров, Ю. Ю. Степанова.** – Киев : ТОВ «Интерсервис», 2013. – 189 с.

В книге на основании литературных данных и собственных исследований, даны современные представления о ротавирусной инфекции.

В книге дана характеристика ротавирусам, приведены сведения об эпидемиологии, патогенезе и клинических проявлениях ротавирусной инфекции. Изложены современные принципы медикаментозного лечения и профилактики ротавирусной инфекции у детей.

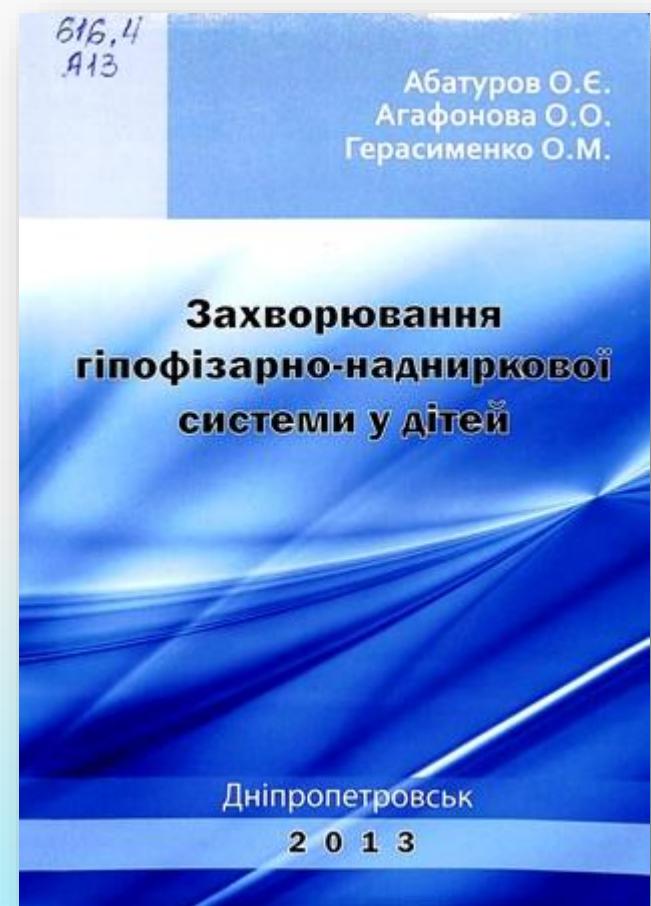
Монография может быть адресована педиатрам, семейным врачам, детским инфекционистам и использована в процессе обучения студентов и врачей-интернов.

Абатуров О. Є. Захворювання гіпофізарно-надниркової системи у дітей / О. Є. Абатуров, О. О. Агафонова, О. М. Герасименко. – Дніпропетровськ : Літограф, 2013. – 246 с.

В науковому виданні розглянуті основні захворювання гіпофізарно-надниркової системи у дітей, на сучасному рівні висвітлюються питання етіології, патогенезу, клінічні прояви, діагностика та лікування.

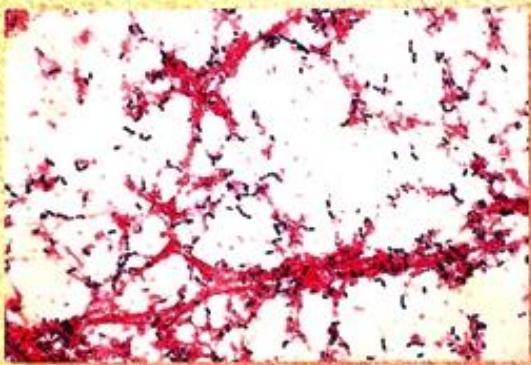
Особлива увага приділяється спадковим факторам, а саме порушенням генів, які обумовлюють розвиток захворювань, приведені їх генетичні варіанти. Okремо розглядаються спадкові синдроми. Авторами наведено алгоритм діагностики і диференційної діагностики основних захворювань гіпофізарно-надниркової системи у дітей, диференційний підхід до вибору методів лікування, представлені найсучасніші лікарські засоби.

Книга може бути адресована педіатрам, сімейним лікарям і ендокринологам, а також бути використана в процесі навчання студентів і лікарів-інтернів.

А.Е.Абатуров, Ю.К.Больбот

ПНЕВМОКОККОВАЯ ИНФЕКЦИЯ У ДЕТЕЙ

2016

Пневмококковая инфекция у детей : монография /
А. Е. Абатуров, Ю К. Больбот, С. А. Алифанова, Т. А. Бордий
[и др.]; под ред А. Е. Абатурова, Ю. К. Больбота. – Хмельницкий :
ФЛП Сторожук, 2016. – 200 с.

В книге на основании литературных данных и собственных исследований представлены современные представления о пневмококковой инфекции у детей. Рассмотрены вопросы эпидемиологии, этиопатогенеза, в т.ч. и формирования иммунного ответа, диагностики, лечения и профилактики различных клинических форм пневмококковой инфекции в детском возрасте.

Синегнойная инфекция у детей : монография / А. Е. Абатуров, Т. А. Крючко, О. А. Пода, А. А. Никулина. – Хмельницкий : ФЛП Сторожук, 2017. – 224 с.

Научное издание раскрывает современные представления о синегнойной инфекции в педиатрической практике.

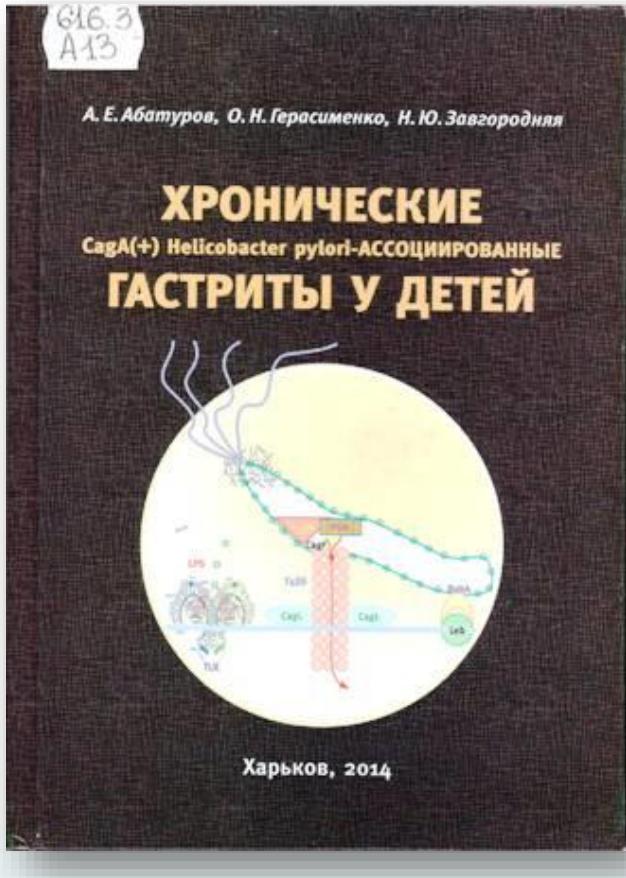
Авторами собраны и представлены на основании данных отечественных и зарубежных исследователей эпидемиологические показатели и факторы риска синегнойной инфекции. Детально описаны основные факторы вирулентности и антибиотикорезистентности, которыми обладает синегнойная палочка, с раскрытием молекулярных механизмов формирования иммунного ответа при развитии инфекционного процесса. В монографии рассмотрены основные методы диагностики и различные клинические формы синегнойной инфекции. Один из разделов посвящен современным аспектам лечения и профилактики синегнойной инфекции, представлены основные классы используемых antimикробных препаратов, а также рассмотрено новые перспективные направления антивирулентной терапии.

616.3
A13

А. Е. Абатуров, О. Н. Герасименко, Н. Ю. Завгородняя

Абатуров А. Е. Хронические CagA(+) Helicobacter pilori-ассоциированные гастриты у детей / А. Е. Абатуров, О. Н. Герасименко, Н. Ю. Завгородняя. – Харьков : С.А.М., 2014. – 400 с.

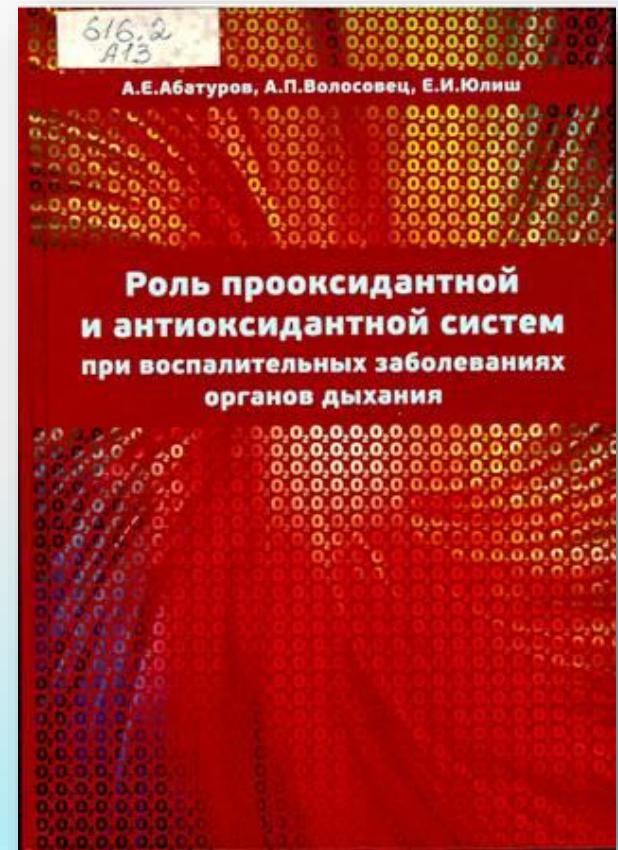
Научное издание посвящено современным аспектам одного из наиболее распространенных заболеваний детского возраста – хроническому гастриту, ассоциированному с CagA(+) штаммами *Helicobacter pylori*. В книге представлены современные данные о распространенности хеликобактерной инфекции у детей, инфицированности, путях и механизмах передачи *Helicobacter pylori*, а также тщательно описаны факторы вирулентности, особенно цитотоксин CagA(+). На основании данных научной литературы и собственных результатов исследований представлены современные сведения об участии различных компонентов иммунной системы в патогенезе хронического гастрита, ассоцииированного с CagA(+) *Helicobacter pylori*.

Показана роль врожденных, адаптивных механизмов иммунной системы в развитии заболевания. Даны характеристика факторов риска, клинических проявлений и диагностики хронических гастритов у детей. В книге содержатся достоверные и современные сведения по лечению хронического гастрита, ассоциированного с CagA(+) штаммами *Helicobacter pylori*, соответствующие рекомендациям зарубежных и отечественных авторов, а также медицинских ассоциаций.

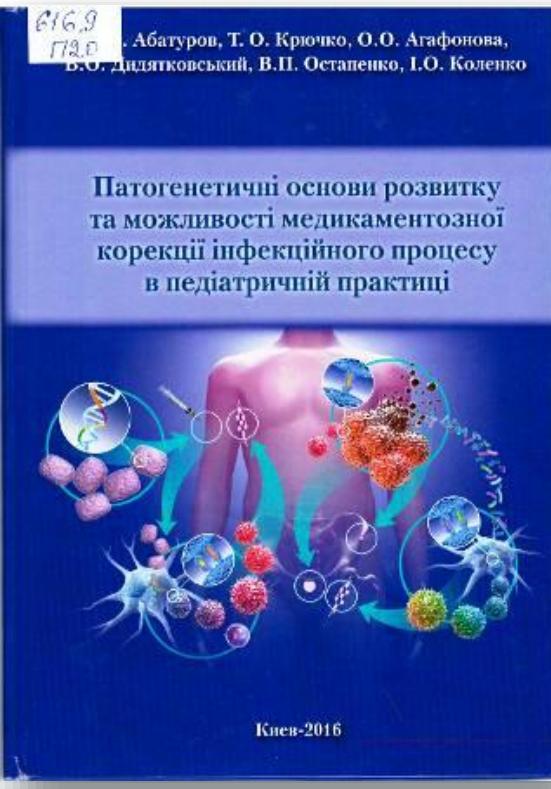
Абатуров А. Е. Роль прооксидантной и антиоксидантной систем при воспалительных заболеваниях органов дыхания / А. Е. Абатуров, А. Л. Волосовец, Е. И. Юлиш. – Харьков : Планета-Принт, 2013. – 496 с.

В монографии дано понятие о роли активных кислород- и азотсодержащих метаболитов в неспецифической защите респираторного тракта.

Представлены современные сведения о механизмах генерации и инактивации активных кислород- и азотсодержащих метаболитов в клетках органов дыхания. Дано характеристика особенностей антиоксидантной защиты респираторного тракта и роли ее нарушений при развитии различных воспалительных заболеваний органов дыхания, а также основные терапевтические методы, позволяющие корректировать нарушения окислительно-восстановительного равновесия организма, возникающие при поражении респираторного тракта.

Патогенетичні основи розвитку та можливості медикаментозної корекції інфекційного процесу в педіатричній практиці / О. Є. Абатуров, Т. О. Крючко, О. О. Агафонова, В. О. Дитятковський [та ін.]. – Київ : ТОВ « Джулія Прінт», 2016. – 104 с.

Авторами представлені сучасні уявлення про молекулярні механізми неспецифічного захисту організму людини від патогенних інфекційних агентів, висвітлена роль образrozпізнавальних receptorів в процесі розвитку запалення, елімінації інфекційних чинників, адаптивної імунної відповіді, запобігання розвитку хвороби та її медикаментозна корекція. Відображенено значення поліморфізму генів PRR в розвитку гострих інфекційних, хронічних атоімунних запальних, атоімунних, алергічних та інших захворювань, висвітлені клінічні прояви PRR-асоційованих захворювань у дітей.

Один з розділів монографії присвячений аналізу даних літератури відносно сучасних можливостей медикаментозного управління механізмами, які ініціюють запалення при вірусних та бактеріальних захворюваннях. В монографії представлені лікарські засоби, модулюючі активність PRR-асоційованих шляхів збудження.

Введение в иммунологию инфекционного процесса для педиатров и врачей общей практики-семейной медицины / А. Е. Абатуров, Е. А. Агафонова, О. Н. Герасименко, Е. Л. Кривуша. – Киев : ООО «Джулия Принт», 2012. – 172 с.

В книге в популярном виде представлены особенности основных тенденций развития современной клинической инфекционной иммунологии. В книге даны современные представления о функционировании иммунной системы человека, ее роли в формировании ответа организма на внедрение патогенов.

Даны современные представления о врожденном и адаптивном иммунитете, рассмотрены наиболее часто встречающиеся нарушения в работе иммунной системы. Авторы дают представление об этапах иммунного ответа на вирусные, внутри- и внеклеточные бактерии, возможности регуляции работы иммунной системы.

Отдельная глава книги посвящена характеристике и механизму действия современных иммуномодулирующих препаратов, что позволит врачам общего профиля и педиатрам не только расширить свои знания в области клинической иммунологии, но и усовершенствовать иммунотерапию и иммунопрофилактику инфекционных заболеваний.

